

Det Blomstrer i kulturhuset FAKTI

Af Lise-Lotte Duch, leder af FAKTI

FAKTI er et kulturhus, med en terapeutisk have, hvor vi arbejder med at fremme trivsel og aktivt medborgerskab hos kvinder med flygtninge- og indvandrerbaggrund. De kvinder, der kommer i FAKTI, er udsatte socialt, økonomisk og helbredsmæssigt. Mange har oplevet krig, forfølgelse og flugt. Flere har ingen eller meget lidt skolegang og har svært ved at lære dansk, fordi de er analfabeter. Yderligere er mange diagnosticeret med PTSD, som gør det svært at

Blåtryk af havens planter.

Urter indsamlet til te.

lære et nyt sprog. Mange af kvinderne lever med vold og social kontrol og har i årevis levet isoleret i hjemmet. Sygdom og mistrivsel har stillet kvinderne uden for fællesskabet og det danske samfund.

Det er ofte triste fortællinger om sorg og tabte ressourcer, der præger kvinderne, og mange har et udpræget negativt selvbillede. Deres fortællinger skifter dog karakter, når vi fx er i FAKTI's have eller mødes om at skabe noget sammen. Det vækker glæde at dele og bringe erfaring og viden fra tidligere i livet frem, og netop den forbindelse styrker vi med workshoppen *Det Blomstrer*. Fra det haveterapeutiske arbejde ved vi, at sansindtryk taler stærkt til de erindringer, som kroppen

bærer på. Minderne kan bygge bro til livet før krig og flugt, hvor den enkelte kvinde typisk har stået stærkere og mere handlekraftig.

Det Blomstrer stiller skarpt på fortælling og kreativ samskabelse som en vej til at opdage egne glemte eller underkendte ressourcer og potentialer. *Det Blomstrer* er et af fem workshopforløb, der får støtte fra Fonden Ensomme Gamles Værn, og som tager afsæt i narrativ pædagogik. Her støttes deltagerne i at arbejde med egen historie og identitet i et nyt og mere konstruktivt lys for derigennem at skabe et mere positivt selvbillede og tro på egne evner. I løbet af sommeren og ind i efteråret har vi i *Det Blomstrer* blandt andet lavet fællesbuketter, tørret urter til te, presset planter til

herbarium og til billedrammer, som nu hænger i vores hus. Vi har lavet blåtryk og er netop begyndt at lave blomster af papir.

Følgende fortælling er fra en af vores dage i haven.

Vi mødes i FAKTI's terapihave onsdag eftermiddage. Nogle af kvinderne kommer lige fra gymnastik, andre fra danskundervisning, og nogle fra en hyggesnak i sofaen. Sygeplejersken og den haveansvarlige byder velkommen og forklarer dagens program. Vi kan fx lægge ud

med hver især at gå en runde i haven og plukke en blomst eller en gren, som vi samler i en buket på bordet i midten af haven, som symbol på, at gruppen nu er samlet. Da vi taler om, hvorfor vi hver især har valgt vores blomst, kommer vi ind på emner som betydningen af "forglemmigej",

planternes farveforskelle i sol- og skyggeside og den forhadte, men smukke mælkebøttes rejse fra Mellemøsten til Europa.

Hver deltager har fundet og plukket en blomst eller gren i haven, som vi har samlet i en buket som symbol på vores fællesskab.

En af deltagerne plukker en kvist af hybenblade og får øje på en lille fugl. Hun fortæller til os andre, at hun er meget stresset og har mange tanker, særligt om natten, men at hun er som fuglen, meget social og flyver fra sted til sted. Hybenbladene minder hende om hendes glæde ved naturen – og hendes

stærke trang til at passe på den. Hun bliver vred, ked af det og indigneret, når et sygt træ beskæres eller fældes. Det starter en samtale om, at det nogle gange kan være nødvendigt at skære fra, så noget andet kan skyde op og udvikle sig – også i vores relationer til andre mennesker.

Planterne presses til vores herbarium og til at lave billeder af i glasrammer.

Papirblomster.

Tørrede blomster i glasrammer.